

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kromi;
za četrt leta eno kromo; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsacega meseca. — Rokopisi se ne
vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit - vrste, za
večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. junija 1905.

C. Kr. poštne hran. št. 864.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Podaljšanje zadolžnic. Pregled. Denarni promet in bilance. Občni zbori. Gospodarsko berilo: Trdoglavovo dvorišče. Važnost tehtnice v kmetijstvu. Upliv bika plemenjaka na doživost potomcev. Dolgi počitek konju — škoduje. Dilova maslenka. Škropljenje sadnega drevja s tobakovim izvlečkom. Kako ravnati z oleandri. Kako zvišati ceno medu. Mali oglasi. Inserati.

ZADRUGA.

Podaljšanje zadolžnic.

(Nadaljevanje.)

Vse druge zadolžnice t. j. čez posojila na vknjižbo, oziroma, če ni v zadolžnici določila, da se mora posojilo, dano na poroštvo, nadalje v 4 letih vrniti — potem sploh vse zadolžnice pri posojilnicah, ki niso rajfajzenovke, — morajo se kolekovati po lestvici II.

S to olajšavo dano je pa rajfajzenovkam neko neizrečeno navodilo, da naj dajejo posojila le na poroštvo in na kratek čas — da naj preskrbijo svojim članom denarna sredstva le za vsakdanje gospodarstvo, — posojila na vknjižbo — ali na dolge dobe — naj pa prepustijo drugim zavodom.

Po tem navodilu ravnajo se naj strogo vse rajfajzenovke, ki delujejo n. pr. v krajih, kjer je ob enem tudi naš t. j. slovenski ali hrvaški zavod za zemljejknjižna posojila i. t. d. — v krajih pa, kjer takih zavodov ni, bo morala rajfajzenovka gojiti tudi zemljejknjižno in dolgodobno posojevanje — če ji to le njeni denarni viri dopuščajo.

Posojila, ki so je dale rajfajzenovke na kratko dobo — na pol leta, eno leto i. t. d., — naj se v določeni dobi tudi povrnejo — s tem se navadijo člani prepotrebne točnosti v denarnih zadevah.

Nikakor ni dopustno, da bi se posojilo, dano — recimo — za jedno leto — vrnilo šele v desetih letih.

Naj se že pri določevanju roka na to ozira — in se naj že prvotno določijo dosti dolgi roki — a ti se naj držijo — pri takem načelu ne pride posojilnica mnogokrat v položaj, da bi morala kako zadolžnico podaljšati.

Seveda pa lahko nanesejo gospodarske razmere — provzročene po nepričakovanih dogodkih, ujmah, nesrečah i. t. d., da najrednejši gospodar ne bo mogel ob določenem času posojila vrniti.

V takem slučaju bo morala posojilnica plačilni rok podaljšati.

Dolžnik naj za podaljšanje poprosi; na prošnji naj porok izjavi, da privoljuje v podaljšanje; taka prošnja mora se rešiti potem seveda v seji načelstva.

Ako se rok podaljša tako, da od dneva, ko se je zadolžnica prvotno napravila in do na novo določenega dneva za povračilo ni več, kot 4 leta — in če se tako podaljšanje zapiše na zadolžnico, — se kolekuje po lestvici I.; — ako pa se rok podaljša tako, da je od dneva, ko se je zadolžnica prvotno napravila in do na novo določenega dneva za povračilo — več kot 4 leta, se to zaznamuje na zadolžnici in se kolekuje tako podaljšanje po lestvici II.

Na zadolžnici se podaljšanje lahko zaznamuje na sledeči način:

Kolek

Za povračilo v gornji zadolžnici navedenega posojila v obstoječem znesku K z obrestmi vred podaljšuje se pod istimi pogoji in s privoljenjem poroka (ov) glasom sejnega sklepa z dne rok do

. dne

Podpis dolžnika

Pravilen

„ poroka (porok in plačnik).

podpis posojilnice.

V zadnjem slučaju, t. j. če bi se s podaljšanjem rok raztegnil nad 4 leta in bi bilo toraj potrebno kolekovanje po lestvici II. — moglo bi se postopati tudi sledeče:

Dolžniku se da — seveda popolnoma pravilno — novo posojilo, — namenjeno za pokritje zapalega posojila — in se nova zadolžnica kolekuje spet po lestvici I. — seveda — če plačilni rok ne presega 4 let.

Ako je katero posojilo v plačilo zapadlo, pa se ni plačalo in se tudi zadolžnica ni podaljšala še s tem posojilo ni izgubljeno; posojilo zastara napram dolžniku glede glavnice v 30 letih — obresti zastarajo pa v 3 letih.

Kar pa se tiče porokov, je treba posebne previdnosti. Imamo namreč dvojne poroke:

1. Poroke, ki jamčijo upniku za slučaj, da bi dolžnik ne izpolnil svoje obveze (§ 1346 splošnega državlanskega zakona).

2. poroke, ki so prav za prav sodolžniki, ker jamčijo skupno z dolžnikom za posojilo in sme upnik posojilo stiriti po svoji volji od dolžnika ali pa od poroka (§ 1347 splošnega državlanskega zakona).

Posojilnice naj zahtevajo zmirom drugi način poročstva, kar pa mora biti na zadolžnici razvidno, — toraj naj vsaki porok podpiše kot „porok in plačnik“, ker jamči na ta način nerazdeljno kot sodolžnik za celi dolg in toraj tudi napram njemu terjatev še le v 30 letih po zapalosti zastara.

Ako se porok, ki ni podpisal kot porok in plačnik, zaveže izrecno le za neko dobo, porokuje samo za to dobo — takega poročstva torej posojilnicam ne moremo priporočati, — vendar pa omenimo, da s tem, da se je določil rok za povračilo posojila, še ni izrečeno, da jamči porok samo do tlej.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Kunigundi na Pohorju,
reg. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v sredo, dne 28. junija 1905 ob 8. uri dopoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev letnega računa.
3. Nasveti.

Opomba. Ako ne bi ob določeni uri bilo navzočih dovolj udov, se občni zbor vrši ob 9. uri dopoldne po istem dnevnem redu pri vsakem številu udeležencev.

Načelstvo.

VABILO

na

I. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Toplicah,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. julija 1905 ob 3. uri popoldne v prostorih načelnikovih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa brez obzira na število vdeležencev.

Načelstvo.

VABILO

na

III. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Borovnici,

registr. zadruga z neom. zavezo,

kateri se bode vršil dne 9. julija 1905 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

ODBOR.

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec april 1905.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	4065	41	3737	14	7802	55	858	—	959	96	2501	20	217	59	?
Baška	50681	38	49699	41	100380	79	27726	15	19190	—	6360	—	2552	—	64
Beram	4477	79	2988	71	7466	50	2697	61	1336	74	1478	—	1264	63	109
Blagovica	6216	01	3841	45	10057	46	4995	55	688	46	1150	—	1000	—	157
Bled za blejski kot	14019	35	13037	05	27056	40	12273	—	3032	42	5920	—	1480	—	117
Bloke	8278	06	10080	91	18358	97	4942	06	5114	21	2880	—	1160	—	311
Boh. Bistrica	28818	06	29480	58	58298	64	27970	63	6963	80	1400	—	2616	—	62
Borovnica	23535	45	15684	63	40960	35	4770	—	7394	36	5020	—	10300	—	253
Buzet	20889	76	18731	27	39621	03	16751	75	4562	37	10983	—	1897	—	+8
Cerklje	16165	20	10673	78	26838	98	7976	—	3379	50	3520	—	1210	—	237
Cerknica	38925	25	22586	93	61512	18	11460	—	13520	21	8920	—	2856	—	511
Col	2437	98	2178	23	4616	21	1496	—	150	—	727	—	320	—	41
Češnjica	13403	67	12660	66	26064	33	2395	—	1819	13	4740	—	6560	—	166
Čermošnice	8360	—	5999	46	14359	46	1352	—	2300	—	3091	—	8	—	32
Čatež	4225	62	5472	66	9698	28	2505	—	1301	12	3540	—	522	87	75
Črni vrh	8728	13	6631	51	15359	64	7371	—	6482	14	100	—	551	30	176
D. M. v Polju	1875	60	1757	68	3633	28	840	—	800	—	800	—	—	—	26
Dobrepolje	74662	22	69704	23	144366	45	28261	24	27129	35	41300	—	14423	50	+5
Dubrovnik	51998	41	53382	10	105380	51	14377	14	8223	48	8730	—	1832	—	423
Dobrunje ?															
Dolsko	4592	10	3963	57	8555	67	4586	—	50	—	600	—	—	—	16
Domžale	4823	80	5497	08	10320	88	1720	—	2141	40	3020	—	720	—	188
Draga	7941	12	7978	15	15919	27	6906	—	1044	65	1600	—	—	—	33
Frankolovo	3553	84	2996	59	6550	43	1056	85	910	29	2060	—	1026	04	165
Fara pri Kostelu	4581	18	4233	75	8814	93	3470	—	401	50	1830	—	—	—	39
Gojzd	2518	—	1318	97	3836	97	1000	—	237	83	1000	—	—	—	52
Gore	2956	17	2045	18	5001	35	1630	—	572	24	1469	42	489	42	77
Gorica cent. pos. ?															
Gorje	24108	80	23896	66	48005	46	9928	57	12837	80	8123	06	2336	66	293
Horjul	18093	86	16654	90	34748	76	5855	35	7594	08	6809	07	2820	92	301
Hrenovice	3289	91	2469	13	5759	04	2469	13	1760	73	620	—	610	—	+2
Idrija ?															
Ig	16079	13	14263	53	30342	66	8772	—	9086	27	5030	—	1990	—	197
Izlake	6259	58	7096	92	13356	50	4269	—	2684	90	2900	—	1855	—	202
Jesenice	19085	44	9963	09	29048	53	3593	82	7240	54	1400	—	120	93	108
Kamnik	47373	47	41921	37	89294	84	15247	—	21549	66	19717	46	13581	46	731
Kanal	11563	92	15563	70	27127	62	8144	85	9860	93	5600	—	3011	72	?
Kandija	45823	35	42135	17	87958	52	24572	30	24465	67	16436	—	5649	69	1269
Knežak	5094	14	5974	22	11068	36	4400	—	2400	—	1560	—	200	—	146
Košana	4507	34	3890	71	8428	05	3506	—	1566	45	2020	—	428	—	383
Komenda	16049	90	15723	75	31773	65	15420	12	780	—	6860	—	400	—	38
Kranjskagora	12521	91	14322	77	27444	68	2377	—	2711	35	12160	—	1900	—	289
Križevci	53697	99	51493	77	105191	76	44256	81	25921	40	11440	—	5583	—	242
Krka	8972	46	7612	53	16585	04	2219	—	1144	—	6110	—	50	—	48
Lasko	10490	38	5258	68	15749	06	1634	—	4636	70	500	—	—	—	368
Leskovec	4967	05	4679	13	9646	18	4468	—	1499	13	3180	—	356	—	254
Leskovic	2939	06	2786	71	5725	77	1316	—	2372	58	400	—	600	—	79
Lindar	802	85	914	02	1716	87	180	—	20	—	406	20	289	04	63
Ljubljana — ljud. posoj.	1473347	64	1502083	04	2975430	68	278027	59	190287	34	41823	43	129702	91	1842
— Vzaj. podp. dr.	270530	77	255554	82	526085	59	157692	77	146222	22	48235	—	7791	—	?
Ljubno ?															
Loški potok na Taboru	13048	62	12729	86	25778	48	1400	—	3718	19	8980	—	780	—	93
Marenberg	7920	38	7714	48	15634	86	220	—	131	45	6000	—	6596	94	341
Medulin	1578	26	1139	35	3717	—	1000	—	390	—	1727	28	448	94	311
Mengeš	11587	44	9983	05	21570	49	9120	—	5927	70	3750	—	2330	—	422
Metlika	44853	46	41433	52	86286	98	8872	88	13789	53	26995	—	2572	—	17
Mokronog	8004	47	3307	04	11311	51	8416	—	2808	16	400	—	297	32	172
Mošnje	3353	20	1613	81	4967	01	1702	—	690	—	400	—	280	—	124
Naklo	873	—	10	50	883	50	873	—	—	—	—	—	—	—	49
Oprtalj	2384	68	1718	24	4102	92	2200	—	100	—	1300	—	106	98	257
Pišece	4793	69	5205	73	9999	42	2210	—	949	33	3940	—	1924	—	766
Planina	5545	82	2279	48	7825	30	2441	20	667	—	1600	—	364	—	117
Polhov-Gradec	8789	79	6585	12	13374	91	3308	—	2261	19	3000	—	469	97	146
Poljane	16115	85	16491	—	32606	85	14485	25	14867	80	1480	—	920	—	400
Preddvor	1741	—	1691	—	3432	—	1078	—	330	—	640	—	—	—	45

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Pločice-Konavljje	20544	04	1907	93	42423	40	14406	53	139	—	24349	89	642	22	78
Pulj	58395	—	63825	90	122221	61	39991	67	27072	78	11938	35	5755	70	+7
Preska	5248	—	4919	—	10167	—	1635	—	1330	—	200	—	740	—	+4
Radeče	18944	97	18115	24	37060	21	14526	40	3910	90	8761	—	3459	47	472
Rab	6561	10	5474	11	12035	21	268	—	2031	48	3426	60	1287	40	476
Rečica	14683	78	14753	88	29437	66	11850	—	8375	88	2580	—	400	—	406
Ribnica	30241	08	31157	07	61398	15	12648	70	19198	44	11590	—	7580	—	339
Ričmanje	3135	01	2202	08	5337	09	160	—	—	—	1544	—	776	—	178
Roč ?															
Rob	8040	41	6657	50	14697	91	2819	66	6583	13	—	—	220	—	186
Rogoznica	9051	06	8984	—	18035	06	2479	10	1496	57	7556	20	1232	79	113
Rova	4601	06	4146	77	8747	83	972	—	2730	—	1400	—	1030	—	234
Rovte	16201	21	10676	81	26878	02	9673	30	5571	68	3362	—	2941	23	191
Selce	7874	42	8420	79	16295	21	5448	44	5929	—	1420	—	1103	50	305
Semič	18313	49	12207	60	30521	09	12944	51	8319	48	1840	—	2512	—	280
Senožeče	4871	57	4973	70	9845	27	350	—	—	—	4970	—	940	—	299
Sevnica	23681	80	17208	76	40890	56	18897	60	4221	15	10558	—	3036	—	1894
Sinčavas ?															
Smlednik	5441	40	5346	63	10788	03	4224	98	1938	23	640	—	—	—	41
Sorica	6202	47	6622	11	12824	58	4116	40	729	33	3190	—	—	—	+4
Srednjava	39232	31	41218	23	80450	54	9907	—	8159	06	29826	—	25664	—	?
Staraloka	13370	22	11600	37	24970	59	12213	22	9422	66	—	—	—	—	220
Stari grad	15576	12	12708	41	28284	53	11059	35	4309	22	—	—	1090	52	+1
Stari trg	19949	35	12812	17	32761	52	18006	40	11212	19	1538	94	1322	14	?
Struge	3623	18	3166	31	6789	49	2995	—	665	80	300	—	—	—	52
Sv. Ema	2859	17	1795	76	4654	93	1800	—	1304	16	490	—	12	31	114
Sv. Jakob ob Savi	4518	26	4098	67	8616	93	1165	—	1532	98	1400	—	306	52	141
Sv. Križ p. Kostanjevici	10894	11	14928	23	25822	34	5320	—	1200	—	12215	—	4066	86	25
Sv. Križ pri Litiji	5945	53	7236	64	13182	17	4170	—	2800	12	1700	—	80	—	350
Sv. Jurij ob j. ž.	14599	13	12188	70	26787	83	11992	—	5399	14	2598	—	1390	—	204
Sv. Jurij pod Kumom	2451	53	2130	—	4581	53	1850	—	20	—	110	—	100	—	37
Sv. Jurij pri Kranju	8159	11	5113	01	13272	12	4872	—	1593	84	880	—	180	—	265
Sv. Kunigunda	3340	09	3294	69	6634	78	1230	52	1593	57	20	—	720	50	84
Sv. Lenart	14284	67	13802	81	28087	48	1706	—	6718	97	6921	—	1979	—	1752
Šebrelje	5959	27	3790	21	9749	48	5039	50	2892	18	745	28	2987	20	99
Škocijan	12521	99	13788	85	26310	84	7375	—	8080	44	5350	—	2848	—	587
Škofjaloka	8857	25	8426	68	17283	93	8030	—	5666	11	1600	—	700	—	57
Šmarije	6245	88	4971	46	11217	34	2197	—	2582	04	2370	—	—	—	223
Šmartno pri Litiji	8696	12	8016	72	16712	84	6649	—	1191	05	1770	—	1650	—	203
Šturije	4735	93	5630	67	10366	60	3540	—	4086	55	840	—	1106	—	207
Št. Ilj pod Tur.	9756	65	8066	41	17823	06	8038	73	1450	88	1373	—	1494	01	169
Št. Janž	1249	95	2493	75	3743	70	840	—	196	62	880	—	340	—	144
Št. Jernej	17529	49	13134	11	30663	60	11072	—	8436	48	4540	—	2061	—	597
Št. Peter	16711	63	17105	28	33816	91	11273	—	8319	06	3560	—	1000	—	406
Št. Rupert	9332	59	9017	99	18350	58	6720	—	3000	75	1840	—	400	—	?
Št. Vid pri Zatičini	21721	24	22664	57	44385	81	8604	52	8170	23	6560	—	5100	—	411
Tinjan	872	73	475	—	1347	73	150	—	100	—	375	—	565	—	256
Tomaj	4803	53	4012	79	8816	32	4610	—	487	45	1010	—	90	—	+2
Tomišelj	4902	21	12678	27	17580	48	1446	—	4669	20	2912	—	1360	—	340
Toplice	6404	81	7838	86	14243	67	6347	—	1095	84	2240	—	—	—	+6
Trebelno	6785	27	5130	59	11915	86	1737	24	2239	48	2864	—	1360	—	200
Trnovo	17405	91	16552	46	33958	37	13184	88	9342	68	4936	30	3215	87	704
Tržič	12236	14	9638	76	21874	90	9898	49	3825	64	2820	—	240	—	155
Tržišče	6317	89	2101	77	8419	66	5604	—	1572	65	520	—	700	—	112
Tunice	5492	16	5433	08	10925	24	4320	—	1025	75	400	—	200	—	43
Velike Lašče	10120	79	7889	84	18010	63	4108	—	2324	83	4530	—	50	—	147
Vipava	37182	12	39063	34	76245	46	26949	10	10454	92	13490	—	8803	71	1146
Videm	3845	76	2657	79	6503	55	2931	63	645	19	1770	—	617	70	186
Višnagora	30847	42	29574	35	60421	77	14187	—	16222	13	7610	—	2510	80	407
Vojsko	669	32	545	—	1214	32	530	—	119	—	433	87	130	—	28
Vodice	9698	11	9979	—	19677	11	7230	—	299	—	3080	—	—	—	34
Vrhnika	10295	97	8244	05	18540	02	6335	47	3964	—	601	53	320	—	+1
Zagradec	14520	72	12955	90	27476	62	3217	—	9378	70	3500	—	700	—	135
Zagorje ob Savi	8871	—	9138	66	18009	66	7424	36	280	76	2000	—	—	—	26
Zatičina	1011	36	2049	46	3060	82	860	—	1010	66	1030	—	—	—	75
Zg. Besnica	5933	31	6240	98	12174	29	688	82	601	49	120	—	5000	—	51
Zg. Tuhinj	7416	86	4829	83	12246	69	6634	—	2660	29	1140	—	760	—	173
Žiri	15015	29	1400	86	16416	15	10536	—	9884	65	4060	—	3940	—	253
Župa Raščane	195	67	105	—	300	67	1108	57	—	—	14504	88	150	—	82
Žužemberk	24993	49	23763	88	48767	37	8718	63	6668	37	11120	—	1949	73	336

Denarni promet in bilance.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 70, v upravnem letu prirastlo 25, odpadlo 0, stanje koncem leta 95.

Deleži: začetkom l. 1904 70, v upravnem letu prirastlo 25, odpadlo 0, koncem l. 1904 95, odpovedano: 3.

Denarni promet: K 327.098 96.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	50	—	Vzdig. hran. vloge .	45.948	94	Posojila	106.169	85	Deleži	190	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	87.360	07	Dana posojila . . .	75.544	58	Naložen denar . . .	40.458	36	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	148	119 89
Vrnjena posojila	15.417	37	Naložen denar . . .	34.889	30	Inventar premični	232	34	Predpl. obr. posojil	942	84
Vrnjeni nal. denar	54.109	87	Obr. hr. vlog izplač. kapit.	5.151	85	Zaostale obr. posojil	211	69	Rez. zaklad z obr.	391	18
Obresti nal. denarja	2.038	80	Obr. pos. povrnjene	23	60	Vrednost tiskovin	300	—	Čisti dobiček	516	61
Plač. obr. od posojil	4.339	27	Upr. in urad. stroški	416	31	Gotov. koncem l 1904	2.788	28			
Uprav. in urad. pris.	479	85	Rentni davek in neposr. pristojbine								
Pristopnine	25	—	Tiskovine	50	79						
Tiskovine	32	50	Gotov. 31. dec. 1904	2.788	28						
Gotov. začetkom leta	1.090	89									
	164.943	62		164.943	62		150.160	52		150.160	52

Hranilnica in posojilnica na Igu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za peto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 181, v upravnem letu prirastlo 32, odpadlo 23, koncem leta 196.

Deleži: stanje začetkom leta 181, v upravnem letu prirastlo 32, odpadlo 23, koncem leta 196, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 245.796-06.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	160	—	Deleži	115	—	Posojila	100.376	86	Deleži	980	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	51.980	08	Vzdignj. hran. vloge	38.309	14	Tek. račun s zvezo	16.669	61	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	115.965	91
Vrnjena posojila	18.838	72	Dana posojila	50.890	—	Inventar premični	193	78	Predpl. obrest. pos.	1.006	22
Tekoči račun z zvezo	39.323	35	Tekoči račun z zvezo	24.730	59	Zaost. obresti posojil	988	55	Rez. zaklad z obr.	1.303	07
Obresti tekoč. računa	1.408	59	Inventar premični	38	—	Delež pri „Zad. zv.“	200	—	Čisti dobiček	560	62
Plačane obr. od pos.	4.220	27	Obr. hr. vlog izplač.	244	37	Delež pri Ljuds. pos.	4	—			
Upr. in urad. prisp.	135	88	Obr. hran. vlog kap.	4.333	91	Gotov. 31. dec. 1904	1.329	02			
Pristopnine	15	—	Obr. pos. povrnjene	2	95						
Začasna izposojila	3.100	—	Upr. in urad. stroški	410	97						
Prehodni	28	60	Rent. dav. in nep. pri.	58	59						
Got. začet. leta 1904	4.352	05	Začasna izposojila	3.100	—						
	123.562	54	Gotov. konec l. 1904	1.329	02		119.761	82		119.761	82

Okrajna posojilnica v Radečah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za ednajsto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 458, v upravnem letu pristopilo 38, izstopilo 24, koncem leta 472, z vplačanimi deleži K 1.369 40; odpovedano 54.

Denarni promet: K 394.576-58.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	912	—	Deleži	576	—	Posojila	286.547	87	Deleži	11.194	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	82.895	36	Vzdig. hran. vloge	54.223	88	Naložen denar	4.669	11	Hran. vl. s kap. obr.	163.553	06
Izposojila	34.593	66	Vrnjeno izposojilo	24.000	—	Inventar premični	280	67	Izposojila	117.247	29
Vrnjena posojila	54.104	78	Dano posojilo	91.208	64	Inventar nepremični	311	83	Predplač. obr. posojil	899	29
Vrnjeni nal. denar	2.074	92	Naložen denar	2.420	85	Zaostale obr. posojil	3.927	76	Tekoči račun	88	77
Inventar	30	68	Inventar premični	118	72	Nepovrnjeni prehod.	828	16	Rezervni zak. z obr.	3.409	11
Plač. obr. od pos.	14.206	19	Pokr. zgube pri hot.	2.074	92	Gotov. 31. dec. 1904	2.862	14	Čisti dobiček	3.036	02
Upr. in urad. stroški	536	79	Izplač. obr. hran. vl.	539	67	Račun hotela	33.733	41	Račun hotela	33.733	41
Pristopnine	76	—	Kapital.	6.230	82						
Tekoči	999	80	Povrnjene obr. pos.	180	90						
Got. začet. leta 1904	2.374	68	Upr. in urad. stroški	1.334	38						
Račun hotela	5.914	50	Rent. d. in nep. prist.	87	61						
	198.719	36	Obresti izposojil	5.542	65		333.160	95		333.160	95
			Tekoči račun	1.403	68						
			Got. koncem l. 1904	2.862	14						
			Račun hotela	5.914	50						

Posojilno in hranilno društvo v Ricianjih,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za peto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 164, v upravnem letu pristopilo 11, odpadlo 3, koncem leta 1904. 172.
Deleži: začetkom leta 1904. 164, v upravnem letu prirastlo 11, izplačano 3, koncem leta 1904. 172; odpovedano: 10.
Denarni promet: K 177.211-68.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	55	—	Deleži	1.325	—	Posojila	18 409	95	Deleži	1.340	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	125	82	Dana posojila	21.026	58	Inventar premični	626	72	Hran. vloge s kapit. obrestmi	125	82
Vrnjena posojila	18.701	64	Inventar nepremični	—	46	Zaostale obr. posojil	5.371	70	Tek. račun s zvezo	32.133	17
Tekoči račun s zvezo	11.989	14	Obr. hr. vl. kapitaliz	—	82	Vrednost tiskovin	366	06	Predpl. obr. posojil	159	15
Inventar premični	600	—	Obr. tekočega računa	2.487	73	Delež pri Zadr. zvezi	524	85	Obresti deležev	138	15
Plač. obr. od posojil	915	72	Obr. pos. povrnjene	—	52	Terjatve na blagu	200	—	Rezervni zaklad	1.709	76
Upr. in urad. prisp.	133	35	Upr. in urad. stroški	5.388	44	Razne druge terjatve	5.528	41			
Pristopnine	15	—	Obresti deležev	32	66	Zguba	1.535	18			
Najemnina zemljišča	14	13	Za blago	57.957	40	Gotov. 31. dec. 1904	2.422	72			
Za blago	54.682	03	Gotov. 31. dec. 1904	624	46		620	46			
Got. začetkom l. 1904	1.684	24									
	88.916	07		88.916	07		35.606	05		35.606	05

Hranilnica in posojilnica v Št. Rupertu,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za peto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 197, v upravnem letu pristopilo 23, odpadlo 13, koncem leta 1904. 207.
Deleži: začetkom leta 1904. 197, v upravnem letu prirastlo 23, izplačano 13, koncem leta 1904. 207; odpovedano: 0.
Denarni promet: K 150.638-54.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	115	—	Deleži	65	—	Posojila	52.423	—	Deleži	1.035	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	40.467	24	Vzdig. hran. vloge	17.981	96	Inventar premični	154	81	Hran. vl. s kap. obr.	49.559	77
Vrnjena posojila	17.303	—	Dana posojila	20.190	—	Zaost. obr. posojil	230	08	Tek. račun z zvezo	4.338	84
Izposojila	15.827	95	Izposojila	33.300	—	Tiskovine	100	—	Predp. obr. posojil	145	67
Plač. obr. od posojil	2.530	41	Obr. hran. vlog izpl. kapitalizovane	1.591	04	Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Rezervni zaklad	481	26
Upr. in urad. prisp.	62	41	Obresti hranil. vlog	473	94	" " Ljud. pos.	4	—	Čisti dobiček	12	31
Pristopnine	23	—	Obresti tek. računa	133	01	Gotov. 31. dec. 1904	2.460	96			
Gotovina začet. leta	220	74	Upr. in urad. stroški	211	76						
			Rent. d. in nep. prist. in razni	2.460	96						
			Gotov. 31. dec. 1904								
	76.549	75		76.549	75		55.572	85		55.572	85

Hranilnica in posojilnica v Trnovem,

registrirana zadruga z omejeno zavezo, za enajsto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 672, v upravnem letu pristopilo 21, odpadlo 3, koncem leta 1904. 690.
Deleži: začetkom leta 1904. 1344, v upravnem letu prirastlo 42, izplačano 6, koncem leta 1904. 1380; odpovedano: 0.
Denarni promet: K 698.190-83.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	42	—	Deleži	6	—	Posojila	596 406	31	Deleži	1 380	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	211.829	88	Vzdig. hran. vloge	127.644	66	Inventar premični	1.642	72	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	385.382	62
Vrnjena izposojila	54 843	41	Dana posojila	78 891	69	Zaostale obr. posojil	16.201	94	Tekoči račun s zvezo	236.987	75
Tekoči račun s zvezo	53 769	37	Izposojila	98 843	96	Vrednost tiskovin	799	67	Predplačane obresti posojil	4.709	63
Plač. obr. od posojil	32.569	24	Obr. hran. vlog	1.549	74	Vrednost kolekov	10	—	Rezervni zaklad	10.554	13
Upr. in urad. prisp.	635	—	Obresti hran. vlog izplačane	13.187	28	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—	Čisti dobiček	1.693	62
Pristopnine	8	—	Obresti tek. računa	13.501	82	" " Ljud. pos.	4	—			
Prehodni	594	41	Obr. pos. povrnjene	52	99	Naložen denar	11.056	90			
Gotov. začet. l. 1904	3.087	80	Upr. in urad. stroški	4.048	40	Prehodni	106	62			
			Rent. dav. in nep. prist.	191	37	Gotov. 31. dec. 1904	13.479	59			
			Naložen denar	3.541	73						
			Tiskovine	799	85						
			Prehodni	701	03						
			Gotov. 31. dec. 1904	13.479	59						
	357.379	11		357.379	11		640 707	75		640.707	75

Seoska blagajna za štednju i zajmove Župe-Raščane u Župi,

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje, za upravnu godinu 1904.

Zadugari: početkom godine 1904 82, u upravnoj godini pristupil 1, izstupil 1, koncem godine 1904 82.

Zadružni dielovi: početkom godine 1904 82, u upravnoj godini prirasel 1, izplaćen 1, koncem godine 1904 82.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Dobici na zajmove plaćeni kroz god.	292	52	Dob. na uloške uglav. na svrši godinu . . .	37	93	Novca u blagajni . . .	45	67	Uložaka na štednji . . .	1.108	57
Dobici na zajmove uglavnič. na svrši godine	549	59	Dobici na pasivne tekuće rač. plaćeni na svrši godine . . .	521	67	Novca na zajmovima udijeljena	14.399	88	Pasivnih tek. račna	11.405	38
			Razni trošci kroz godinu	115	79	Vrijednog pokušva i ostalog	769	15	Podpora i upisnika	280	—
			Čisti dobitak	166	72				Pričuvne zaklade . . .	780	75
									Zadružni posl. djel.	1.640	—
	842	11		842	11		15.214	70		15.214	70

Kmetijsko društvo v Horjulu,

registr. zadruga z omejj. zavezo, za osmo upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 291, v upravnem letu pristopilo 1, izstopilo 5, koncem l. 1904 287 z vplačanimi deleži K 6.741·40; odpovedano 5.

Denarni promet: K 123.545·81.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	306	37	Izplaćani deleži . . .	150	85	Vrednost blaga . . .	34.148	58	Deleži	6.741	40
Vplaćani deleži . . .	27	74	Izdatki za blago . . .	55.720	35	Terj. na blagu zadr. . .	16.521	90	Neizpjaćanu obresti delezev	861	60
Pristopnine	2	—	Voznina	1.526	88	„ nez	1.284	14	Izposojila	48.445	—
Izposojila	6.700	—	Užitnina	401	36	Vrednost hiše	8.271	32	Dolg na blagu nez.	2.464	97
Prejemki za blago . . .	50.710	62	Inventar nepremični . .	86	49	Inventar premični . . .	3.283	72	Dolg na obr. od izp.	1.600	—
Prehodni	610	—	Davki	77	23	Vrednost zemljišča . .	2.728	50	Rezer. zaklad z obr.	6.669	94
Prejemki od dolžnik.	3.483	14	Neposredna pristojb. . .	—	70	Naložen denar	246	—	Čisti dobiček	347	64
Povr. uprav. stroški	131	23	Upravni stroški	1.383	45	Vredn. knjig in tis . . .	250	—			
			Obr. del. in izpos. . . .	2.227	40	Got. koncem l. 1904 . .	396	39			
			Gotov. 31. dec 1904 . .	396	39						
	61.971	10		61.971	10		67.130	55		67.130	55

Kmetijsko društvo na Igu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 350, v upravnem letu pristopilo 0, odpadlo 0, koncem leta 1904. 350.

Deleži: začetkom leta 1904. 350, v upravnem letu prirastlo 0, izplaćano 0, koncem leta 1904. 350, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 36.727·96.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	2.189	89	Vrnjena izposojila . . .	3	38	Vrednost blaga . . .	6.320	08	Deleži	391	—
Prejemki za blago . . .	17.313	46	Izdatki za blago	15.954	72	Ter. na blag. pri zad. . .	2.697	90	Izposojila	5.427	—
			Voznina	130	20	Vred. nepre. invent. . .	3.831	31	Dolg na blagu nezad.	9.075	88
			Užitnina	115	74	premič.	691	42	Rezerv. zaklad z obr.	1.030	68
			Inventar premični	29	34	Delež pri „Z. Zv.“ . . .	200	—	Čisti dobiček	98	89
			Neposr. pristojbina . . .	13	10	Delež pri Ljud. pos . . .	4	—			
			Upravni stroški	704	23	Got. koncem l. 1904 . .	2.278	74			
			Obr. del. in izpos.	273	90						
			Gotov. 1. jan. 1904 . . .	2.278	74						
	19.503	35		19.503	35		16.023	45		16.023	45

Gospodarsko-trgovačko društvo u Unijama,

registrana zadruga na organičeno jamčenje za treću upravnu godinu 1904.

Zadruga bilo je 1. januvara 1904 51, pristupilo 4, istupilo 4, stanje 31. decembra 1904 51.

Zadružni dijelovi: 51, prirastlo 4, izplaćano 4, stanje koncem godine 1904 51.

Promet robe: 10.381 K 08 h.

Primitak (Debet)			Izdatak (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Gotovina 1. jan. 1904	496	75	Zadružni dijelovi . . .	320	—	Gotov. 31. dec. 1904	541	03	Zadružni dijelovi . . .	1.486	—
Zadružni dijelovi . . .	70	—	Otplata robe	8.560	76	Zaliha robe	2.260	39	Tekući račun	3.150	—
Prodaja robe	8.994	73	Tekući račun	350	—	Kuća po odbitku	1.900	—	Trgovcima za robu	240	23
Tekući račun	950	—	Kamati i dividende	282	56	Našastar po odbitku	283	26	Reservni fond	113	43
Upisnine	8	—	Nabava našastara	15	—	Zadružni dio kod Gospodarske Sveze u Ljubljani	20	—	Čisti dobitak	404	20
Stanarina od Čitaonice	48	—	Prevoz robe	242	53	Zadr. dio kod Gospodarske Sveze u Puli	100	—			
			Porez na kuću	10	62	Družnici za robu	289	18			
			Troškovi registracije	23	62						
			Poštarina	9	26						
			Plaće	212	10						
			Gotov. 31. dec. 1904	541	03						
	10.567	48					5.393	86		5.393	86

Mlekarska zadruga Izlake-Zagorje,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 79, v upravnem letu pristopilo 3, izstopilo 4, koncem leta 1904 78.

Deleži: stanje začetkom l. 1904 79, v upravnem letu prirastlo 3, izplaćano 4, koncem l. 1904 78, odpovedano: 8.

Denarni promet: K 20.490:34.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1903	568	56	Izplaćani deleži	470	—	Vrednost blaga	2.628	54	Deleži	780	—
Vplaćani deleži	30	—	Vrnjena izposojila	3.200	—	Terj. na bl. pri nez.	628	01	Izposojila	4.700	—
Izposojila	2.500	—	Izdatki za blago	4.140	67	Vrednost prem. inv.	1.831	78	Dolg na blagu zadr.	705	06
Prejemki za blago	6.471	04	Inventar premični	72	94	Hranilne vloge	12	37	Dolg na blagu nezad.	89	19
Vzdigneni nal. denar	617	88	Pridobninski davek	5	23	Delež pri Gosp. zvezi	60	—	Dolg pri Zadr. zvezi na tiskovinah	43	50
Odprodani inventar	193	60	Neposredna pristojb.	—	20	Got. iz reje prašičev	195	90	Najemšč. za prostor svinjaka	10	—
Darilo	1	—	Upravni stroški	1.283	72	Zguba prejšnjih let	295	69			
			Obresti izposojil	295	50	Got. koncem l. 1904	273	82			
			Naložen denar	640	—	Zguba l. 1904	399	64			
			Gotov. 31. dec. 1904	273	82						
	10.382	08					6.327	75		6.327	75

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigoric,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 156, v upravnem letu prirastlo 127, odpadlo 68, koncem leta 215.

Deleži: začetkom l. 1904 401, v upravnem letu prirastlo 139, odpadlo 216, koncem l. 1904 324, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 1,376.408:49.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1903	205	26	Izplaćani deleži	5.975	—	Vrednost blaga	106.766	07	Deleži	29.385	—
Deleži	5.308	—	Vrnjena izposojila	26.558	37	Tirjatve na blagu	78.304	05	Izposojila	139.383	32
Pristopnine	945	50	Za blago	198.519	76	Vred. inven neprem	15.606	—	Dolg na blagu	42.912	80
Kazni po § 7 in 12 pravil	18	—	Dnine delavcem	124.961	71	" " premič.	19.777	54	" " obrest. del.	120	—
Izposojila	85.370	—	Voznina	14.450	77	Imovina v c. kr. avst.	1.642	12	" " obrest. izp.	9	73
Prejemki za blago	313.014	05	Kavecija	1.600	—	poštni hranilnici	3.510	81	" " nepr. inv.	1.043	34
Vzdig. iz ljub. kredit. banke	71.703	38	Vloga v c. kr. av. p. h.	127.291	08	Imovina v kr. ogrski	6.375	48	Dolg na strojih c. kr. trg. ministerstva	11.963	97
Vzdig. iz Zad. zveze Ljublj. na	20.935	11	" " kr. ogr. p. hr.	65.646	71	poštni hranilnici	2.888	50	Rezervni zaklad	7.599	32
Vzd. iz c. kr. av. p. hr.	126.098	69	" " ljub. kr. ban.	96.072	97	Imovina v Zadružni zvezi, Ljubljana	120	—	Čisti dobiček	3.224	22
Vzd. iz kr. ogr. p. hr.	62.250	27	in Zadruž. zvezo	1.553	38	Kavecije in nal. denar	651	13			
Obresti	275	29	Obratni stroš. in rep.	1.415	65	Predpl. obr. izposojil					
Vzdignjena kavecija	490	—	Bolniška blagajna	49	51	Got. koncem l. 1904					
Najemščina	45	80	Zavar. proti nezgod.	62	37						
Prodane nepremič.	180	—	" " ognju	3.959	08						
Prodane premičnine	1.204	—	Plaće uslužbencem	722	88						
Povrnjene voznine	267	92	Najemnina	4.702	52						
Povrnjeni upr. str.	218	54	Davki	535	94						
			Provizije	4.868	18						
			Upravni stroški	471	—						
			Potnine	4.591	06						
			Obresti izposojil	262	34						
			Obresti deležev	1.586	37						
			Inventar nepremični	1.022	03						
			Inventar premični	1.000	—						
			Stroji c. kr. trg. min.	651	13						
			Got. koncem l. 1904								
	688.529	81					235.641	70		235.641	70

VABILO

na

X. redni občni zbor

Posojilnice v Zatičini,
reg. zadruga z neom. poroštvo.

ki se vrši v nedeljo, dne 2. julija 1905 ob 3. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

V. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Tomišlju“,
reg. zadruga z om. zavezo,

kateri se bode vršil dne 9. julija 1905 ob 3. uri popoldne v
župnišču v Tomišlju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
3. Sklepanje o razdružbi zadruga in volitev likvidatorja.
4. Slučajnosti.

ODBOR.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Kmetijskega in konsumnega društva v Št. Jurju ob j. ž.,
reg. zadruga z omejeno zavezo,

ki bode dne 9. julija 1905, ob 3. uri popoldne v zadružnih
prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje letnega računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Opomba. Ako bi ta občni zbor radi premale udeležbe ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Prve žrebljarske in železo-obrtne zadruga v Kropi in Kamnigoric, reg. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil v soboto dne 15. julija v zadružnih prostorih v Kropi, ob 10. uri dopoldne s sledečim vsporedom:

1. volitev dveh novih članov nadzorstva,
2. izvolitev veščakov za pregledovanje poslovanja in pooblaščenec za vodstvo pravn proti članom načelstva in nadzorstva,
3. potrjenje letnega računa in bilance za l. 1904 in razbremenitev načelstva,
4. določevanje najvišje svote, do katere se sme zadruga v primeri z lastnim premoženjem zadolžiti,
5. določevanje plačila za kake posebne remuneracije za načelstvo in nadzorstvo,
6. nakupovanje in prodajanje nepremakljivega imetja,
7. slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Stari Oselici,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,

ki se bode vršil
v nedeljo dne 9. julija 1905 ob 1/2 4. uri popoldne v društvenih prostorih v Tubijah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi člane

Načelstvo.

Vabilo

na

IV. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Tržišču na Dolenjskem,
registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo, dne 9. julija 1905 ob 3. uri popoldne v posojilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Trdoglavovo dvorišče.

„Gnojišče je kmeta torišče!“ si misli naš Trdoglav, ki je imel skozi celo življenje opraviti z gnojem, „kajti“, tako modruje starina, „veliko gnoja da bogato žetev; bogata žetev dosti denarja in, ako bi hoteli še nadalje delati račune — tedaj bi morda vtegnili priti celo do zaključka: mnogo denarja da mnogo vina in žganja, veliko pijače dela razgrajače, mnogo vpitja — mnogo zla!

Toda naš Trdoglav je, kakor v obče znano, pošten, reden, napredkažejen gospodar. S petelinom zjutraj vstaja, zvečer je zadnji, ki gre k počitku in čez dan se trudi kot črna živina.

Na dvorišču je gnojišče. Na vsake 4 tedne pride gnoj iz hleva na gnojišče in to je za Trdoglavovo Jerico in njegovega princa Jošta najhujše delo celega meseca. Zato pa tudi skuhajo mati ob takih dnevih po leti mastne štruklje s peltranom in rozinami, po zimii pa vržejo med zelje ali kislo repo kak čeden kosce iz dimnika doli, kar vse otroka močno obrajtata.

Gnoj leži vedno čisto mirno in pošteno na gnojnem kupu, natančno tako, kot sta ga domača dva zvrnila iz samokolnice (šajtrge); tu visoko, tam nizko, tukaj ves prerit od prašičev, tamkaj zopet razkopan in razbrskan od kokoši; tukaj leži en del v gnojnični mlakuži, oni le kup pa je izsušen kot slama v svisljih. Ko vozi oča Trdoglav spomladi to zmes na polje, je en del ves plesniv, bel, siv in vroč, da bi gospodinja lahko skuhala na njem kavo za zajutrek, drugi del pa plava v gnojnični deževnici in vsakdo lahko z očmi, pa tudi že s samim nosom zasleduje pot Trdoglavovega voza z gnojem. Zunaj na polji napravlja Trdoglav majhne kupce gnoja v dolgih vrstah in ko pride čas za oranje, raztrosi vso šaro, tako da na nekaterih mestih ni nič gnoja, drugodi pa cele pogače.

Tako ravna oča Trdoglav; tako so delali tudi njegov oče, ki so zdaj za starega pri hiši in tako je ravnal tudi njegov rajni ded (Bog mu daj dobro!), kakor gotovo nič drugače tudi praded. Boštjan bo ravnal ravno tako, kadar dobi gospodarstvo v roke in Zakotnikovo Rozalo v hišo za gospodinjo, ki jo sme zdaj spremljati samo do cerkve in nazaj. Težko se je namreč odpovedati starim navadam in privajenega se odvaditi, pa naj je tudi norčavo in nespametno. Zato se pa, čislani tovariš, le nikari ne smehljaj obžalovalno nad Trdoglavom in njegovim Boštjanom! Mi vsi skupaj nismo dosti boljši! Ta ima to slabost, oni zopet drugo, obe pa ste slabi.

In vendar mora postati drugače! Drugače mora biti! To zahteva blagor Trdoglavov, blagor občine, blagor celega slovenskega ljudstva!

Način, po katerem ravna naš oče Trdoglav z gnojem, je nespameten, vkljub vsej pridnosti, vsej muki in delavnosti njegovi.

Kaj pa ima vendar gnoj opraviti na polji?

Kakor živina v hlevu potrebuje piče, da nam more dati mleka in mesa in delavne moči, tako potrebujejo hrane tudi pšenica in rž, oves in ječmen, krompir in repa, pesa in zelje itd. za svojo rast. To hrano jim ima postaviti na mizo gnoj in kot dober hišnik ima gnoj tudi dolžnost pripraviti našim poljskim ljubljankam toplo, dobro posteljico, to je: toplo njivsko zemljo! Prašiči rastejo samo tedaj, kadar dobijo pičo; krave molzejo samo takrat, ako je dovolj krme v jasliah in iste pogoje nam stavijo konjiči, ako hočemo, da nam prevlečejo težke tovore; ravno to velja vse o žitih, pesi, detelii itd. Tudi rastline moramo krmiti, kakor živino, to se pravi, podati jim moramo redilnih snovi za rast.

Dobro, ali kaj pa jedo rastline? S čim moremo zrediti in spitati rž, pšenico, repo, krompir, zelje in kolerabe? Morda z dobrim, dišečim senom? Ali pa morebiti z rozinami in sladkarijami? S čim tedaj?

Rastline se hranijo s tremi snovmi, ki so: dušik, fosforna kislina, kali.

Dušik ima svoje ime po pravici, ker nas duši, ako stopimo v malo zračen goveji, posebno pa še konjski hlev. Ako si ga kupimo od trgovcev, ki ga prodajajo v obliki amonijaka, čilskepa solitra, gvano itd, tedaj nas stane vsak funt po 1 krono. Iz dušika nastanejo dolge travne bilke, sočnati listi, veliki klasi.

Fosforna kislina se nahaja v kosteh, v koščeni moki, v otrobih, v oljnatih tropinah, v žitnem zrnji in vsak funt stane okrog 50 vin.

Kalija pa je največ v pepelu, posebno v senenem, v krompirjevem in pesinem.

Te tri stvarice dajo bogate žetve, toda so potuhnjene, zvite in lene in ako je zemlja močvirna in slabo orana, tedaj niti ne ganejo z mezincem. Najbolj sovražijo kmeta, ki ima še male, ozke kraje, na njih pa dovolj pirnice, ob enem pa pomanjkuje apna in laporja na njivi.

Dušik je porednež prve vrste. Dobro ve, da brez njega tudi druga gnojila nič ne opravijo na njivi in naj bi jih bilo tudi na stote. Zato pa rad uhaja! Uhaja iz gnoja v zrak v podobi nežnih, tankih meglie. Toda so prebrisani gospodarji, ki umejo ptiča pridržati v gnoju; ne puste ga za nobeno ceno proč,

spravijo ga hočeš-nočeš na polje in tukaj se gostijo ž njim rastline.

Trdoglavu po navadi uide večina dušika. Kjer se gnoj na gnojišču dobro ne potepta, lepo ne poravna in ne potrese s sadro (gipsom) ali zdrobljeno šoto ali kajnitom ali vsaj svežo prstjo, dalje kjer gnoj plava v vodi in se gnojnica odteka po vasi na cesto, kjer prešiči in perutnina po svoji volji gospodarijo z gnojem, tam seveda vzame ves dušik seboj škrateelj in kdor ima 100 stotov (centov) takega gnoja, ta zgubi, ako računamo na vsak stot $\frac{3}{4}$ funta dušika, celih 75 funtov dušika ali 75 K. Pa recimo, da ni tako hudo, recimo da 50 funtov dušika še ostane v gnoju. 25 K še potem vedno zgubiš pri 100 stotih ali pri vsakem polnem vozu 5 K. Recimo, da je v vasi 30 takih Trdoglavov in vsak izmed njih ima pognojiti samo 10 oral zemlje, vsak oral, ako slabo računamo s 100 stoti gnoja, znaša to 1000 starih stotov gnoja ali 50 voz. Pri vsakem vozu gre v zgubo 5 K, pri 50 vozeh 50×5 K ali 250 K, pri 30 Trdoglavcih znaša zguba 30×250 K to je 7500 K in to v enem samem letu. Ako gospodarijo taki Pepčki skozi 30 let, tedaj so zapravili in vrgli v smeti (obresti in obrestnih obresti niti ne računamo) blizu $\frac{1}{4}$ milijona kronic! In koliko so zgubili pri žetvah? Tisoče in tisoče stotov kruha bi bili lahko pridobili, da so modro in pametno ravnali!

Ali morda tista pest sadre toliko stane, da bi se bilo treba bati stroškov zanjo! Nikakor ne. Pomislite le prijatelj Trdoglav, da je treba na 1 stot svežega gnoja le 2 funtov sadre, da ohranite dragoceni dušik v njem. Stot sadre vas stane 90 vin., za 100 stotov gnoja potrebujete tedaj 100×2 funta ali 2 stara stota sadre, ki staneta K 1·80. Sto starih stotov svežega gnoja izgubi ko postane rahel 5 funtov, ko postane masten 10 funtov, ko se popolnoma razkroji pa 20 funtov dušika.

Računajmo z gnojom, ko postane masten. 100 stotov gnoja zgubi 10 funtov dušika, 1000 stotov pa 10×10 ali 100 funtov dušika. Ako dušika ne računamo po kroni, ampak le po 75 vin., znaša to že 75 K. Teh 75 K bi si lahko rešili v gnoju in zato bi bilo treba 20 stotov sadre, ki staneta 18 K. 75 K menj 18 K znaša po mali računici v ljudski šoli 57 K, ki bi jih bili lahko zaslužili s pomočjo sadre ali kajnita, zraven pa še bogate pridelke. Koliko odstotkov znašajo te obresti? Kaj mislite? Vi ste zadovoljni, ako dobite od svojega denarja na posojilu $4\frac{1}{2}$, 5, k večjemu 6°/_o, gipsanje pa vam je vrglo 200°/_o obresti! Zato je vedno dobro, ako nalagajo kmetje svoj denar v pametno zboljševanje zemlje ali melioracije, ki jim prinese več obresti nego vsaka druga hranilnica.

Ravnanje z gnojem je še pri veliki večini naših možakarjev, večjih in manjših, tudi takih, ki mislijo

da so zajeli modrost z veliko žlico, še silno pomanjkljivo. Ne da bi koga žalili, zato ne grajamo tega odkrito, ampak da bi morda odprli komu oči! Nikari ne mislite, da je oni pravi prijatelj, ki se liže in do-brika, oni je pravi, ki mi brez ovinkov pove, kar mi gre, kje sem storil napako.

In zdaj, vi pridni, pošteni naši možje-gospodarji, na krov! Postopajte s združenimi močmi! Nihče naj ne zaostane! Gnojišče naj bo dvorišča kras in Vam ne zoprno gledišče! Skrbite, da se vsi odpadki spravijo na gnoj in dobro predelajo, da dragocene dušičnate snovi ostanejo v njem in pridejo na polje, od koder Vam pošljejo bogatih pridelkov! Bog daj!

Važnost tehtnice v kmetijstvu.

(Fr. Pengov.)

Težavno je življenje poljedelca, vsak drobec mesa in masti, vsako bilko slame, vsako zrnce mora pridobiti z velikim trudom in delom, s žrtvami na času in denarju in vsaka stvar ima svojo vrednost, nič ni, kakor pravimo samo od sebe

Zato bi morala biti ravno v naši kmečki obrti tehtnica mnogo bolj udomačena, nego je doslej, kajti to bi imelo v vsakem oziru blagodejne posledice.

Ne v kuhinji bi ne smelo manjkati tehtnice, ne na dvorišču, ne v kašči za žito.

Na večjih posestvih, pa tudi v nekaterih občinah že imajo pripravne tehtnice in gospodar si zamore stehtati vsak voz gnoja, žita, sena, slame, krompirja, repe in drugih pridelkov. Ravno tako lahko stelhta vsako živinče in ako pita vola, kravo, tele ali prešiča, tudi lahko natančno nadzira, koliko je prireje v kakem času; tako ima v roki, rekel bi magnetno iglo, ki mu pri pitanju točno pové: do tu se spleča pitati, naprej ne več; in gospodar preneha o pravem času in se obvaruje škode.

Tako gospodarjenje imenujem reelno, ko ima gospodar o celem njegovem stanji jasen, pozoren pregled in orodja, ki bi se v vsakem gospodarstvu bolj izplačal, nego tehtnica, ne poznam.

Tudi najboljša cenitev (taksiranje, šacanje) voza naloženega s senom in še tako dolga vaja v cenitvi živinske teže z otipavanjem se ne more meriti s tehtnico.

Povsodi drugod vživa tehtnica večje spoštovanje nego na kmetih. Kako natančno in vestno pa rabijo tehtnico drugodi, ne samo trgovci, ampak tudi železnice, pošte, tovarne, skladišča itd.

Bog daj, da ne bi bilo treba dolgo čakati, da bo imela vsaka občina svojo veliko vozno tehtnico, da bodo mogli ljudje prodajati vse svoje pridelke po resnični njihovi teži. Zelo zaslužno za svoj okoliš bi ravnala ona zadružna načelstva in one posojilnice, ki bi spravile na dnevni red prvega občnega zbora

tudi to vprašanje o „zadružni tehtnici“. Res da stane nekaj 100 kronic, toda ni dvoma, da bi se rentirala v večini slučajev, kakor nam je to znano o več zasebnih in tudi zadružnih tehtnicah.

Važnost in potrebo prodaje po teži čutimo najočitvidneje pri prodaji živine, ker je treba, da smo v stanu zvedeti težo živali koj na mestu, kajti živina zgubi vsled naporenega pota in zbežanosti precej teže in to zgubo mora doslej trpeti prodajalec-kmet. Čemu? Ko beremo vendar pri vseh drugih blagovnih pogodbah določilo: „Vožnja na račun in nevarnost prejemnika“. Pri nas je drugače, ker nimamo — tehtnice.

Koliko hitreje in lažje se prodaja po teži. Glede cene za 100 kg sta kupec in prodajalec kmalu bôt, ker te cene za jednoto ni težko določiti, ravna se po splošnih tržnih cenah in po kakovosti ali kvaliteti prodane živali. Ko sta se kupec in prodajalec zedinila o kupni ceni za jednoto, se žival stehta, teža pomnoži z dogovorjeno ceno in treba je samo še naštetih bankovce in drobiž, pa je stvar opravljena.

Zgled. Na prodaj imam tri vole, ki jih kupuje mesar Cenorad. Zedinila sva se, da mi plača za 100 kg žive teže po 58 K 50 vin. Tehtali smo vse tri vole. Prvi je imel 876 kg, drugi 780 kg in tretji 620 kg. Vsi trije skupaj tedaj 2276 kg po 58 K 50 vin. za 100 kg, znaša kupno ceno 1331 K 46 vin. Ravno tako zračunamo kupne cene posameznih živali; prvi bi vrgel sam 512 K 46 vin., drugi 456 K 30 vin. in tretji 362 K 70 vin.

Pisali smo že večkrat o važnosti vsaj približnega proračuna krme za živino čez zimo. V ta namen je treba seveda vedeti, koliko krme imamo pod streho in zopet je treba poklicati na pomoč — mero in vago. Recimo tudi, da smo vestno zapisavali vsaki voz (parizar kot samec) sena, ki smo ga nakosili, vendar slednjič ne vemo, koliko krme imamo, kajti voz in voz sta lahko zelo navskriž. Različni delavci različno nalože, drugače nakladamo, če je treba iti v klanec, drugače v ravnem, drugače pri lepem vremenu, drugače če se bliža nevihta.

Sklepam: „Mera in vaga“, ne samo „v nebesa pomaga“, ampak je tudi važen pogoj in pripomoček umnega kmetovanja na svetu.

Živinoreja.

Upljiv bika plemenjaka na doživost potomcev.

V poročilu gospodarskega društva v Vratislavu opisuje dr. V. Norberti zanimivo študijo „o vzreji dójnic“, v katerej razklada upljiv bika na doživost telet, toraj na dedičnost v tej stroki.

Tako je na primer holandski bik Cesar oplodil 9 jalovic. Doživost 9 mater dala je na leto 21.988 kg mleka, njihovih 9 hčera pa, ko so dorasle, 26.988 kg

mleka, toraj za 20% več, nego matere, kar se le upljivu očeta pripisuje.

Nasproti pa je potomstvo bika Reks dalo 11 krav, od katerih so bile tri slabejše dojnice, nego njih matere. Iz tega obzira bi bilo treba kmetijskim družbam, bikorejskim zadrugam, kakor tudi občinam skrbeti, da se za plemenjake odločijo junci, ki so poleg drugih prednosti po rodu iz vrst dobrih mlekaric. Posebno v krajih, kjer se obilno pečajo z mlekarstvom, moral bi biti ta pogoj na prvem mestu.

Dolgi počitek konju — škoduje.

Konj ne sme dolgo počivati. Skušeni živinozdravnik piše o tem naslednje:

„Imam skušenj že nad petnajst let, da so konji po tretjem prazniku o Božiču ali Velikinoči, ko so začeli zopet delati, bili docela trdi in bolehave. Ko bi se to nadaljevalo še nekaj časa, zbolé sicer zdravi konji popolnoma. Gibanje konja namreč pospešuje krvotok, zlasti do ledvic, mehurja in tudi do ostalih delov života. Ako se to zanemarja, začno bolehati imenovani deli, živci se utrde, ako se pa kri ustavi v jednom delu života, lahko da sledi mrtvoud ali celo — nagla smrt živine.

Zato je jako potrebno, da se konji — vsaj težkega plemena — drugi dan počitka nekoliko razgibljejo. To se lahko stori, ako ga hlapec za kratek čas, za kako uro na okoli žene ali jezdi, da se na ta način zabrani morebitna bolezen, ali celo — pogin živali.

Sadjereja.

Dilova maslenka.

Ena najboljših hruševih vrst je gotovo Dilova maslenka. Našel jo je v začetku 19. stoletja vrtnar Meuris na posestvu Trois-Tours v Belgiji, odkoder se je zelo hitro razširila preko cele Evrope.

Sad je velik do zelo velik; ima pravilno obliko, je debelo trebušnat in na peclju top. Lupina v topljih krajih že na drevji zarmeni, v hladnejših krajih pa ostane na drevesu zelena do trgatve in šele pozneje novembra do konci decembra postane lepo citronovo rumena. Značilne so mnogobrojne pike na lupini. Pogosto se nahajajo tudi, zlasti blizu peclja, rjaste pege, v topljih legah je sad na solčni strani tu in tam rdečerujavo nadahnjen.

Meso te vrste je jako različno in v svoji dobroti odvisno od zemlje in podnebja. V topljih legah in v dobri, zmernovlažni prsti se kar topi v ustih in ima krepko aromo. Čim manj pa je gorkote, čim bolj suha ali bolj mokra je zemlja, toliko bolj zginja dobri okus.

Priporoča se za nasad najbolj v vinorodnih krajih in je tam namizno sadje prve vrste, pa tudi drugodi v slovenskih pokrajinah dobro vspeva a namizno sadje dobimo le iz pritlikavcev.

Kot visoko deblo naj se sadi Dilova maslenka le v pred vetrom zavarovanih krajih. Zelo dobro vspeva ta vrsta na kutnjevih podlogah in rodi na njih zelo bogato. Ker tako pravilno rodi vsako leto in zimski mraz tako dobro prenaša, zato pravi Ligel o nji: „Kdor ima v svojem vrtu prostora za eno samo drevo, naj sadi Dilovko.“

Na trgu se Dilova maslenka kaj dobro prodaja. Vsekako spada Dilovka k onim vrstam hrušek, ki se lahko sadi v veliki meri za trgovino.

Škropljenje sadnega drevja s tobakovim izvlečkom.

Tobakovi izvleček se dobi danes v vsaki večji trafiki in mesec junij je najpripravnejši čas za njegovo rabo.

Tobačni izvleček (škatlja po 2 K) je oljnata, močno po tobaku dišeča tekočina, ki še deluje če se 30 do 100krat stanjša. Hruševo drevje je letos močno napadeno od medene listne ušice, ki izločuje iz sebe sladek sok, posebno priljubljen mravljam in osam. Ako tedaj opaziš, da ose pridno obletavajo hruševo drevje, ne mudi se urno iti v boj s tobačnim izvlečkom. Pritlikovcev zaradi varčnosti ni treba popolnoma poškopiti. Isto dosežeš, ako s čopičem večkrat na dan pomažeš ona mesta, kjer sede ušice. Navadne listne uši, ki se nahajajo na jablanah in češpljah in so zelene do črnkaste barve, zvijajo liste skupaj, tako da jim je težko priti do živega. Ako sede še na nežnih mladikah, tedaj si pomagaj še s čopičem; ako je pa že večina listja zasedena in zvita, tedaj je bolje tako listje potrgati in sežgati. Veliko lažje in vspešneje je zatirati te ušice spomladi, ko se lahko prahu podobna jajčeca umijejo ali z močnim izvlečkom pomažejo.

Listne ušice morejo mlajše drevje tako poškodovati, da pogine. Vinogradniki rabijo stanjšani tobačni izvleček tudi proti senenemu črvicu. V ta namen škropijo cveteče grozdke z isto škropilnico, ki jo rabijo proti peronospori. Cvetočemu grozdju rastopnina nič ne škoduje, kakor je dokazalo mnogo poskusov.

Hortik.

Splošno.

Kako ravnati z oleandri?

Pogosto se čujejo pritožbe, da oleander noče cveteti, da odletavajo popki in da le slabo in redko raste. Kadar se prikažejo cvetni popki, tedaj postavi posode z oleandri v podstavke napolnjene z vodo in pri daljši poletni suši jih zvečer večkrat in dobro poškopri.

Vzrok, da oleander le malo ali sploh nič ne cvete, je navadno pomanjkanje potrebne gorkote, svetlobe in zraka ali pa potrebne vode ravno v času, ko je največ potrebuje. Da ne gredo končne mladike visoko v zrak, da ne zdivjajo in da ne postane oleander v malo letih popolnoma redek, to se da zabraniti edino le s prikrajšavanjem mladik. Oleander pa cvete na koncu mladik, ki so zrastle pretečeno leto; zato ne smemo odstraniti teh koncev, ker bi sicer uničili cvet. Ako hočemo da bo velika rastlina vsako leto obilo cvetela, okrajšajmo polovico cvetnih mladik precej po odcvetenju in sicer toliko, da ostane le še eno samo oko pred starim lesom. Mladi poganjki se prikažejo navadno po trije okoli cvetnih popkov in poganjajo močno že davno popreje, predno se razvijejo cvetni popki. Zato moramo pri mladikah, ki jih nameravamo prikrajšati, mlade poganjke okoli cvetnih popkov poščipati precej, ko se prikažejo. Tako napeljemo ves sok v cvetne popke in zbudimo ob enem očesa, ki sedijo pod cvetnimi popki; ta očesa poženo pozneje, kakor hitro po odcvetenju prikrajšamo mladike. Pri toplem prezimovanju se razvija na oleandru neka bela ščitna ušica, ki se zelo hitro pomnožuje in lahko uniči celo rastlino. Zatiramo jo s škropljenjem s čisto vodo. Oleander ima rad precej rodovitno z ilovico in nekoliko peskom pomešano črno zemljo.

Kako zvišati ceno medu.

Gd. Celestin Šakinger, beneficijant v Stein-u ob Donavi piše o tem vprašanju v „Ekonomu“:

Splošno čujem pritožbe čebelarjev iz dežele, da gre med le po zelo nizki ceni v denar. Slaščičar ponudi navadno samo 80 do 90 vin. za *kg*, ker more za to ceno in še ceneje dobiti potrebno blago iz Ogerske. Drugi ljudje pa medu sploh ne uporabljajo, ker med dandanes ni splošno kuhinjsko blago. Da je temu tako, tega so pa čebelarji največ sami krivi, ker ne znajo postaviti medu pri ljudeh v pravo luč. Ozirajoč se na sledeče migljaje si bo marsikak marljiv čebelar hitro pridobil stalno kolo naročnikov, ki mu bodo radi plačali še enkrat boljšo ceno nego gori omenjeno.

1. Ponujajte odjemalcem samo med, ki je popolnoma čist, ki tvori pri odlivanju trakaste štrene in ki ima dober, prijeten okus. Ako manjka tega ali onega, tedaj spada med nazaj v panj, iz katerega ga bomo lahko vzeli čez kaj časa zopet ven kot popolnoma dozorelo blago.

2. Med, ki ga hočemo prodati na drobno, spravimo najpreje v večjo posodo skupaj; tukaj naj se izčisti, kar se nabere na vrhu, se skrbno posnema in nato napolni med v manjše steklenice, dobro zapre in oskrbi z znamkami (etiketami). Med se potem ne prodaja na kilo, ampak na steklenice, pri čemur se

v toliko ozirajmo tudi na težo, da jemljemo primerno velike steklenice. Steklenice prevežemo s pergamentnim papirjem in čezenj poveznemo še kapico iz stanijolovega papirja; ta ne zaljša samo posodo, ampak brani tudi, da ne more vlaga iz zraka do medu, ki bi ga sčasoma pokvarila. Poleg tega naj nosi vsaka steklenica lepo etiketo, ki nosi ime prodajalčevo ali čebelarjevo na zlatem dnu. Občinstvo je v naših dneh navajeno take majhne pozornosti. Le pogledjte razne sladkarije, kavine surogate in drugo, kako lepo ozaljšana je celo najmanjša množina, ki se prodaja! Tudi med ni morda kaka mast za mazanje koles, da bi ga smeli prodajati brez zaljšave. V belih steklenicah, ki so višje kot širje se med lepše pokaže kot v zelenkastih ali širokih posodah.

3. Skrbeti je po moči tudi za to, da ljudstvo zve, kako koristen in zdrav da je med.*) Jaz sam delam to že kakih 20 let na ta način, da dam vsakemu, ki vzame pri meni prvič steklenico medu, majhno brošurico (16 strani) zastonj po vrhu. Knjižica obsega kratek poduk o važnosti medu v gospodinjstvu, o poznavanju čistega medu, kakor tudi o njegovi uporabi kot zdravilo, za pekarstvo, za pijače, za vlaganje sadja itd. Kolikrat koristi stekleničica medu v hiši več nego najdragocenejša zdravila. Posebno na zdravje otrok ima med velik vpliv.

Kdor si prizadeva pridelovati le debelo tekoč, čist in okusen med, kdor ga ponudi občinstvu v očesu prijetni obliki in si prizadeva svojo sosesčino tudi poučiti o velikih vrlinah medu, ta si bo kmalu zagotovil stalen krog odjemalcev in dobil za svoj med dobro plačilo.

*) O tem morda nekoliko v prihodnjem listu.

Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaja za mašna vina belo od 40—60 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče po 35 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje.

Take table preskrbi zadrugam „Zadružna zveza“.

Priporoča se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadružni kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.
Kdor hoče kupiti izborno istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Ogrska rožnata paprika Szegedinska I-a, sladka, jamčeno prava, priznana najboljša vrsta. Lastni pridelek à kg 5 Kron. Pošilja se proti povzetju od 1 kg naprej poštnine prosto. Nadalje posebnosti: špeh, ogrske salami itd po najnižji ceni. Razpošiljevalna trgovina raznovrstnih deželnih pridelkov HAUPT A. RUDOLF, Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovoda-cesta 22.
24-8

„Alexandra“
danski posnemalnik za mleko.
Prednosti:
Najostreje posnemanje — lahek tok —
hitro in pripravno snaženje — nevarnost izključena — jednoletno jamstvo.

Izdeluje na uro:
55 do 500 litrov z ročnim delom, 400 do 2500 litrov z gonilno silo.
Zaloga vzorcev 241 12-6

akcijska družba „Titan“
Dunaj, II., Freilagergasse 5.
Zastopniki se povsod iščejo.

C. kr. priv.
pred ognjem in tatovi varne
blagajne
prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel
založnik Raiffeisnovih posojilnic
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.
233 24-12

Globe mlekarske naprave
vse strojekakor tudi in orodje za transport mleka, za delanje masla, sira itd. izborna napravljeno prodaja

Globe - separator - družba
Dunaj XVI/2
Neumayergasse Nr. 17.
Zahtevajte ilustrovane cenike.
Zastopniki se iščejo.
231 x-14

Proti škodljivcem sadja in vrtnih nasadov.

Brizgalnica za sadje in vrte
„**mali čudež**“
za nositi, peljati, tudi na roko in
za vleči

Brizgalnica za peronosporo
„**Austria**“

Žvepljalnik „**Vindobona**“
Brizgalnica za žvepleni ogljik
„**Kober**“

Samotvorni prašilniki „**Ideal**“.

Priprave so z patentom zava-
rovane in na razstavih in skladih odlikovane s prvimi odlikami.

Prodaja z popolnim jamstvom!

Franc Nechvíle

tovarna za vinogradniške priprave, stroje za v vinske kleti in za
kovinsko blago. 239 6-6

Dunaj V/1 Margaretenstrasse 98-IV.

Patentovano in samotvorno

orodje za škropljenje „**Syphonia**“

za vinograde, za hmeljske nasade, za pokon-
čevanje škodljivcev na sadnem drevju, v od-
stranjenje bolezni na listju, za pokončevanje
grenkuljice in divje gorčice i. t. d.

Samotvorna, nosljiva

brizgalnica tudi z kotlom iz bakra

za 10 ali 15 litrov tekočine z ali brez priprave
za mešanje s petrolejem in samotvorne

vozne brizgalnice

s 60 in 100 litrov vsebine izdeluje in prodaja
kot specialiteta 240 6-6

PH. MAYFARTH & Co.

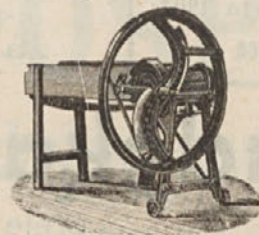
tovarna poljedelskih strojev, posebna tovarna za vinske stiskalnice in strojev
za vporabljenje sadja.

Dunaj II., Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrovani ceniki brezplačno. Zastopniki prodajalec se radi sprejmo.

Nad 200 strojev v zalogi!

Najboljše mlatilnice,

gepeljne, tri-
jerje, čistilnice
(pajkelne),
slamoreznice,
mline in preše

za sadje, fine kose, srpe in

amerikanske motorje

na bencin

posebno pripravni za kmetije

in vse potrebščine za poljedelstvo v veliki
izberi priporočata po nizki ceni

Karol Kavšeka nasledniki

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

243 x-5 Slovenski ceniki brezplačno.

Nad 200 strojev v zalogi!

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti
posnemanja

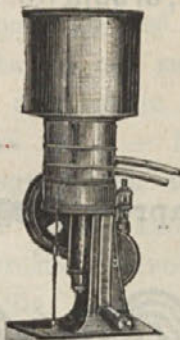
posnemaniki

nedosegljivi.

227 24-11

Čez **pol milijona** komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Delniška družba

ALFA SEPARATOR.

Praga Dunaj Gradec

Specijalna tovarna za mlekarne stroje in oprave najboljše vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog koncem leta 1904:
čez 11 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet v letu 1904:
K 46,173.224'38

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po

4|20|0

brez kaknega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 kron
čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1904: K 11,095.751'15 — Denarni promet do 31. decembra 1904: 46,173.224'38
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

234, x-11

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Ivan Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: To-
maževe žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre
galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd. ;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.